

Ambition: Poul Pedersen (til højre) har fået mod på at lave et mere ambitiøst budget for 2015. Han har dog lært at huske på, at lønudgifterne ofte stiger, hvis mange nye tiltag skal sættes i værk. Arkivfoto: Lone Sylvest.

slæt mod fire slæt i 2013.

»Mens vi kom for sent i gang sidste år, gik det fint i år. Vi var endda lige ved at kunne have taget et sjette slæt. Den højere produktion betyder, at vi har kunnet hæve grovfoderandelen, har købt mindre kraftfoder og fået en bedre foderudnyttelse,« påpeger Poul Pedersen.

Op på dupperne

Han er i gang med at lægge budget for 2015. Her bliver der med lønudgifterne in mente skruet op for ambitionerne.

»Det skader ikke at sætte forventningerne højt, når man kan se, at det går fremad. Selvfølgelig skal man kunne stå inde for tallene, men det kan let være sløvende og give en tilbøjelighed til at stille sig tilfreds, hvis man kan se, at man er tæt på resultaterne,« siger Poul Pedersen og fortsætter:

»Er man optimistisk, er man mentalt mere på dupperne og synes banken, at man har strammet den lidt, kan man forklare, at det skyldes en lyst til at forbedre resultatet. Men det er selvfølgelig en balancegang mellem troværdighed og mistet indtjening,« fastslår Poul Pedersen.

Den holdning er nye toner for hans datter Line Pedersen, som leder driften på Meller Hjulskov.

»Far er blevet mere vovet. Tidligere skulle han altid kunne stå 100 procent inde for budgettet, men Budgetmatchen har gjort ham bedre til at lægge et ambitiøst budget,« siger Line Pedersen med et smil.

Farvel til livrem og seler

Ambition: Deltagelsen i Budgetmatchen har overbevist mælkeproducent Poul Pedersen om fornuften i at sætte barren højere i budgettet.

Af Henrik Lomholt Rasmussen

På Meller Hjulskov i Nordjylland kan Poul Pedersen ikke lade være med at grine lidt, når han kigger på det snart forgangne års resultater. De overgår nemlig budgettet på flere punkter.

»Også selv om vi først på året fik at vide, at vi havde for mange bolde i luften og ville lave om på for meget på én gang. Men vi fik hevet det meste i land,« konstaterer Poul Pedersen og peger på en højere mælkeydelse, en bedre reproduktion og et øget udbytte i marken som eksempler på, hvor resultatet overgår budgettet for 2014.

Til gengæld må den nordjyske mælkeproducent erkende, at forbedringerne kostede på kontoen for arbejds løn.

»Når vi i løbet af årets første ni måneder brugte 18 procent mere på løn end budgetteret, er der ikke tale om en bagatel, men et fejlskøn, som gør ondt. Også selv om vi tjente de ekstra lønkroner hjem via mælken,« konstaterer Poul Pedersen.

Fokus på sammenhæng

Hos Landbonord ærgrer Poul Pedersens økonomikonsulent Louise Hermansen sig også over lønsvipseren.

»Læren er, at man skal have mere fokus på sammenhængen mellem indsatsen og lønudgifterne, når man iværksætter mange indsatsområder,« siger Louise Hermansen.

På plussiden noterer hun blandt andet en stigning i mælkeydelsen på tre kg mælk

pr. dag pr. ko – og en årlig ydelse på 8.800 kg EKM – i Poul Pedersens besætning med 375 jerseykøer. Det til trods for færre malkende køer som følge af slagting af en del dyr for at holde produktionen under kvoten. Væksten hænger blandt andet sammen med en ændret strategi for goldkøerne.

»Vi fodrede dem hårde end normalt. Ved at speede dyrene op, inden de får en kalv, når de op på en ordentlig ydelse 12 uger efter kælvningen. Det er en lavhængende frugt, som kan give rigtig meget,« fastslår Poul Pedersen.

Han glæder sig desuden over, at en tæt opfølgning af grovfoderproduktionen via Meller Hjulskovs deltagelse i Grovfoderskolen førte til fem

»Jeg er blevet medejer af budgettet«

Ejerskab: På Toftlundgaard ser Kim Jørgensen store fordele ved at være blevet en aktiv medspiller i budgetopfølgningen.

Af Henrik Lomholt Rasmussen

Øget overblik, bedre muligheder for at lave justeringer og medejerskab. Det er tre af de fordele Kim Jørgensen, indehaver af Toftlundgaard ved Rødding, kan se ved at have deltaget i Budgetmatchen.

»Jeg er kommet med i budgetopfølgningen. Tidligere lod jeg rådgiverne fra Sønderjysk Landboforening og Syddansk Kvæg om at kommentere budgettet, inden jeg sendte det til banken. Dengang tænkte jeg groft sagt blot, 'sådan var det år'. Men nu er jeg med til at skrive kommentarer og lave ledelsesberetningen i budgettet. Det giver større ejerskab og refleksion, fordi det tvinger mig til at tænke tilbage og tage stilling til noget, jeg foretog i løbet af året – for eksempel mængden af indkøbt foder,« siger Kim Jørgensen.

Han understreger, at den større indsigt og deltagelse i budgetopfølgningen ikke kun handler om at rette op på steder, hvor for eksempel et delmål ikke blev nået.

»Vi kan også bruge ejerskabet til at blive endnu bedre for eksempel ved at pille lidt ved omkostningssiden. Det betyder blandt andet, at jeg næste år vil forsøge at producere mere grovfoder, så vi skal

købe mindre foder. Det er småting som den slags, der tæller for os,« siger Kim Jørgensen, der glæder sig over at have fået et mere 'pædagogisk' budget.

Det består af et ark papir med et skema med status og mål for fire indsatsområder – mælkeproduktion, reproduktion og dødelighed, grovfoder og økonomi. Hvert område har sin bestemte farve og plads til, at Kim Jørgensen kan skrive status hvert kvartal eller hver måned afhængig af det enkelte mål.

»Det gør det lettere at se de enkelte delmål og komme frem til, hvis vi ikke nåede det, vi ville. Det gjorde vi i år, så på den måde kan vi se, at vi ikke var ambitiøse nok,« konstaterer Kim Jørgensen med et smil.

Ny aktør

Efter tredje kvartal inviterede han Sønderjysk Landborådgivnings regnskabsassistent Vibeke Christensen med til opfølgningssmøderne om budgettet. Det har været en succes.

ces.

»Rådgiverne og jeg kan aftale en masse ting, som det kan være svært for hende at følge med i. Ved at få Vibeke involveret får hun også ejerskab og kan sørge for, at de forskellige bilag placeres de rigtige steder. Så kan vi nemmere få overblik over, om vi for eksempel bruger for mange penge på dyrlægen eller på at købe foder,« forklarer Kim Jørgensen.

Plads til forbedring

Netop hvad angår foder, ser både han og økonomikonsulent Carsten L. Jakobsen plads til forbedring.

»Vi konstaterede, at Kim har et svind på 15 procent, som svarer til 170.000 FE. Det skal vi have fulgt op på ved at registrere, hvor svindet opstår,« siger Carsten L. Jakobsen og suppleres af Kim Jørgensen.

»Der er tre til fem procent usikkerhed på flowmåleren, men de sidste 10 procent må enten forsvinde, fordi vi er for dårlige til at dække ensila-

Kim Jørgensens køer har kvitteret mere end forventet ved at få en ny velfærdsstald. Arkivfoto: Jens Tønnesen.

gestakkene af, eller også sker svindet i stalden. Ved foderbordet kan man nemt komme til at tabe 100 kilo uden at se det. Derfor registrerer vi nu alt det foder, vi lægger af, så vi får det med i vores EFK. Den har vi hver fjortende dag,« siger Kim Jørgensen, som med 11.050 kg EKM overgik sine egne og økonomikonsulent Carsten L. Jakobsens forventninger.

»Vi satte 10.578 kg EKM som mål for i år, men det nåede Kim altså langt over et par måneder før årets udgang. Det hænger sammen med, at hans køer har fået mere plads i den nye stald, der blev bygget i år,« konstaterer Carsten L. Jakobsen.

Kim Jørgensen nikker bekræftende.

»Vi har en velfærdsafdeling med dybstrøelse, hvor dyr, der har kælvnet, går de første 14 dage efter kælvningen. Førstekalvskøer går for sig selv, så de ikke bliver stresset, og vi har fået plads til de kvier, som tidligere gik hos naboen. Det sparer dem for stress ved transport og kampen om en plads i et nyt hierarki,« siger Kim Jørgensen.

Han har stort set næste års budget klart.

»Før havde vi det først færdigt i januar, men de tiltag, vi lavede pga. Budgetmatchen, betyder, at vi kan planlægge i bedre tid. Det er en stor fordel,« konstaterer Kim Jørgensen.